

Spis treści

Słowo wstępne	9
O przedmiocie badań, źródłach, metodzie i korzeniach	11
Cel, definicja próby badawczej i hipotezy	12
Źródła	15
Metodologia	22
Mit, w który trudno uwierzyć	32
Gdy orze Adam, przędzie Ewa	
– gdzie wtedy belfer się podziewa?	37
Wiek XIX – wielkie przewartościowanie	44
Polski fenomen	47
1945/1946	
Wrocław – wicher dziejów w obcym mieście	55
„Nauczyciel przedwojenny” – osobliwości terminu	56
... zaraz po wojnie, w obcym mieście – we Wrocławiu	63
Migracja i nostalgia, urbanizacja i dezorientacja	66
Czas pionierów – długa droga do normalności	76
Nauczyciele? Wyłącznie przedwojenni ...	83
Trudna kwestia „widoczności publicznej”	
gimnazjalnej profesury	98
– <i>Odnieś to – to nie jest twoje!</i>	105
O szabrze mniej oficjalnie, ale za to uczciwiej	113
...to kłopotliwe Państwo Podziemne	122
Résumé	133
1946/1947	
Gimnazjum – wciąż daleko do normalności	135
Wrocław – nasze miasto?	137

... w oświacie normalność nadeszła najpóźniej.	145
Awangarda w ariergardzie	158
Niemcy – dramat sąsiedztwa	173
„Ziemie Odzyskane”	
– mistyfikacja, mobilizacja i... integracja	181
<i>Gutta cavat lapidem?</i> – nie każda	204
Résumé	225
1947/1948	
Nauczyciele – <i>contra spem sperant</i>	227
Nadzieja umiera ostatnia	229
Strategia <i>divide et impera</i>	244
„30 procent” – i wszystko jasne?	253
„Tera, k..., my!”, czyli PPR w natarciu	263
„Tera nasi!”, czyli PPR w szkole	271
Jeżeli Partia mówi, że da, to... mówi	283
Résumé	303
1948/1949	
Książka – szło Nowe	305
Reforma „w duchu demokratycznym”	307
Do nich należała przyszłość	324
Wychowanie przez czytanie	336
Nie czas żałować róż?	349
... komunistyczny wiek żelazny.	365
<i>A największy z męstwa jest pożytek, kiedy się rozsypią szyki</i>	
<i>i z osobna każdy walczyć musi...</i>	374
Résumé	386
Zakończenie	389
Archiwalia	401
Dzienniki i czasopisma	403
Wybrane źródła drukowane	404
Wybrane opracowania	412
Ilustracje	425
Indeks osobowy	426